

ΤΟΝΕΙΡΟ ΤΗΣ ΚΛΑΡΑΣ

Ἦ ΗΝ Κλάρα δὲν τὴν ἀγάπησε ποτὲ κανεῖς. Πῶς εἶ-
τανε τόσο ἄσκημη δὲν ἤθελε νὰ τὸ πιστέψει κι' ἄς
τὸ φοβότανε. Ὡστόσο δὲν τὴν ἀγάπησε ποτὲ κανεῖς καὶ
στὶς συντρόφισσές της, πού φλυαρούσανε καθεμιὰ τοὺς
ἔρωτές της, ἔπρεπε νὰ κάθεται νὰ πλάθει καὶ
νὰ διηγᾶται κι' αὐτὴ φανταστικὲς ἱστορίες γιὰ
νέους, πού τὴν ἀγαπήσανε μιὰ φορά, καὶ γι' ἄλ-
λους, πού τὴν κυνηγοῦνε ἀκόμα. Πότε διηγότανε
ῥομαντικούς περιπάτους μέσα στὰ δάση μὲ τὸν
ἕναν, πότε ταξίδια μὲ τὶς βάρκες καὶ τὰ βαπο-
ράκια στὸ ποτάμι καὶ στὶς λίμνες μὲ τὸν ἄλλον.
Αὐτὰ ὅλα γινόντανε τὶς Κυριακές, πού ἡ Κλάρα
ἔμενε στὸ σπίτι καὶ συντρόφεβε τὴν ἄρρωστη
μητέρα της ἢ ἔβγαινε τὸ ἀποβραδὶς στάπόμερα
γιὰ νὰ νασάνει καὶ νὰ πλάσει καλῆτερα ὄξω στὸν
ἀέρα τὸνειρο, πού θὰ ἱστοροῦσε τὴν ἄλλη μέρα

στὶς συντρόφισσές της. Ὁ φίλος, πού εἶχε τώρα, εἶταν ἕνας ξέ-
νος μὲ μελαψὴ θωριά, μὲ μαῦρα μάτια καὶ μαλλιά. Εἶτανε ἀπὸ
μακρισμένον τόπο, ἀπὸ μιὰ χώρα, ὅπου δὲν πέφτει χιόνι ποτέ,
ὅπου οἱ κάμποι χάνονται στὸ ἀπειρο μᾶκρος σὲ πυρὴ ἄχνα, τὰ
δέντρα κρεμοῦνε πρὸς τὰ κάτω τὰ κλαδιά, μέσα στὰ δάση ζοῦνε
πουλιὰ παράξενα καὶ τὰ λευκά, τὰ σιωπηλὰ παλάτια καθρε-
φτίζουνε τὶς κολώνες τοὺς καὶ τὶς κορφές στάκινητα κίτρινα
νερά τῶν ποταμιῶν. Οἱ συντρόφισσές της τεντώνανε τὰ μάτια
ὅταν ἡ Κλάρα ἔλεγε πὼς ἔχει κι' ὁ φίλος της ἕνα παλάτι καὶ
θὰ τὴν πάρει νὰ πάνε κεῖ νὰ ζήσουνε μαζί.

Κ' ἡ Κλάρα τὸν περιμένε νάρθει, ὅπως εἶχε περιμένει καὶ
τοὺς ἄλλους, πού δὲν ἤρθανε. Κ' ἕνα βράδι, ἐκεῖ πού γύριζε στὸ
σπίτι της κ' ἔνοιωσε ξαφνικὰ νὰ τὴν ἀκολουθοῦνε σιγὰ κι' ἄργα
σὰν τὰ δικά της κάποια πατήματα, ὑποψιάστηκε μὴν εἶναι κεί-
νος ἀληθινά. Μὰ σὰ νὰ τῆς σταμάτησε ἄξαφνα τὸ αἶμα, ἡ καρ-
διά της χτυποῦσε τόσο, πού δὲν μπόρεσε νὰ στρίψει πίσω νὰ

τονέ δεῖ. Μόνο σὰν ἔφτασε στήν πόρτα της καί μπήκε μέσα, γύρισε κ' ἔρριξε πίσω γλήγορη ματιά καί εἶδε ἀντίκρι τὰ μάτια του, πού λάμπανε κάτω ἀπό τὸ φῶς τοῦ φαναριοῦ. Ἀνέβηκε βιαστικά τὴ σκάλα κ' ἔτρεξε στὸ παράθυρο. Ἐκεῖνος στεκότανε ἀκίνητος κοντὰ στὸ στυλό τοῦ φαναριοῦ κ' εἶχε τὰ μάτια καρφωμένα στὸ παράθυρό της.

Ἡ Κλάρα δὲν κοιμήθηκε οὔτε κεῖνη τὴ νύχτα οὔτε τὴν ἄλλη. Γιατί τὰ βήματα τοῦ ἀγνώστου τὴν ξαναπήρανε κοντὰ καί τὸ ἄλλο βράδι· κι' ὅταν ανέβηκε στὸ σπίτι, ἐκεῖνος ξαναστήθηκε σὰ στυλὸς ἀντίκρι στὸ παράθυρο μὲ τὰ μάτια γυρισμένα ἐκεῖ. Τὸ τρίτο βράδι δὲ βαστοῦσε ἄλλο ἢ Κλάρα. Φόρεσε πάλι τὸ καπέλο της καί ξανακατέβηκε στὸ δρόμο. Κατέβηκε ἀποφασισμένη νὰ πάει ἴσια στὸν ἀγνώστο, ἀθέλητα ὅμως τράβηξε ἴσια στὸ δρόμο χωρὶς νὰ ξέρει ποῦ τραβᾷ. Ὁ ἓνας δρόμος ἐβγαζε στὸν ἄλλον καί κείνος ὄξω στὸ μεγάλο πάρκο. Ἡ Κλάρα πέρασε τὸ μέρος πού εἶτανε γεμάτο φῶς καί κόσμος καί μπήκε σ' ἓν' ἀπὸ τὰ στενά μονοπάτια, πού φιδωτὰ καί μισοφωτισμένα χανόντανε κάτω ἀπὸ τοὺς μαύρους θόλους τῶν κλαριῶν. Χώθηκε μέσα σ' αὐτοὺς καί προχωροῦσε. Πίσω της ἐνοιωθε νὰ τὴν ἀκολουθοῦνε τὰ πατήματα τοῦ ἀγνώστου, ἀργά, σιγὰ σὰν τὰ δικά της πάντα. Καί προχωροῦσε ὅσο πού ἔφτασε στὸ μέρος, ὅπου μιὰ λίμνη μισοκρυμμένη κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα ἔκοβε τὸ πάρκο. Ἄμα σταμάτησε, σταματήσανε καί τὰ βήματα κοντὰ της κι' ὅταν κάθησε στὸ κάθισμα, πού εἶτανε κεῖ στήν ἄκρη τοῦ νεροῦ, βρέθηκε καθισμένος σιμὰ της κι' ὁ ἀγνώστος. Ἐνα φανάρι, κρεμασμένο ἀνάμεσα στὰ δέντρα, τῆς ἔφεξε καί κεῖ νὰ ξαναδεῖ τὴν ὄψη του. Εἶτανε μελαψή, μὲ μαῦρα μάτια καί μὲ μαῦρα μακριὰ μαλλιά. Εἶτανε κείνος.

Ἡ Κλάρα τὸν κοίταζε ἀμίλητη κι' ἀσάλευτη, σὰ βυθισμένη σὲ ὄραμα. Δέντρα ψηλά, δέντρα κοντά, λιγνά, σκυφτά, γυροτόκλινα, δέντρα μὲ φύλλ' ἀριά, μακριὰ, λεπιδωτὰ, πολύχρωμα, παράξενα χρυσοφεγγίζανε σὰ γνώριμα, σὰν ἄγνωρα στὴ ρόδινη ἀντηλιά, ἢ ἐκσταση τῶν πλατιῶν κάμπων, πού χάνονται πέρα μακριὰ σὲ πυρὰ βάθη, ἀνοιγότανε γλαυκόλαμπη μπροστά της. Εἶχε διαβάσει στὰ βιβλία γιὰ τὰ μέσαθε τὰ μάτια, πού κάποτε βλέπουνε πρωτύτερ' ἀπὸ τὰ πραγματικά τὰ μάτια καί κοίταζε πάντα τὸν ἀγνώστο καί περίμενε νὰ τῆς μιλήσει κι' ὄνειρεβότανε καί λαχτάριζε νὰ τῆς μιλήσει γιὰ τὸ μακρινὸν τὸν τόπο του, γιὰ τὰ παράξενα πουλιά, πού ζοῦνε στὰ δάση, γιὰ τὰ κίτρινα, τὰ κίνητα νερά, πού καθρεφτίζουνε τὰ λευκὰ παλάτια. Μὰ ὁ ἀγνώστος δὲν ἀνοίγε τὰ χεῖλη, παρὰ τὴν κοίταζε καί κείνος σιωπηλὸς κι' ἀσάλευτος. Ἐτσι σιωπηλὸς ὅλο τὸ βράδι ἐκεῖνο, ἔτσι ἀσάλευτος καί τᾶλλα βράδια στὴ σειρά, ὅταν ἡ Κλάρα τὸν ἔσερνε κατόπι της καί ρχόντανε καί καθίζανε κοντὰ κοντὰ στὸ ἴδιο κάθισμα ἐκεῖ στήν ἄκρη τοῦ νεροῦ.

Ἡ Κλάρα τώρα δὲ μιλοῦσε λόγο σὶς συντρόφισσές της γιὰ

τὴν ἱστορία αὐτή. Ἔμενε σιωπηλή, σιλλογισμένη ὅλη τὴν ἡμέρα, σὰ νὰ ὄνειρεβότανε καὶ νὰ περιμένε μόνο νὰρθεῖ τὸ βράδι.

Τέλος, ἓνα βράδι σκοτινὸ καὶ σιωπηλὸ σὰν ὅλα τὰλλα, ἓνα βράδι πού σὰν πάντα τὸ φῶς τοῦ φαναριοῦ ἔπεφτε στὸ πρόσωπο τοῦ ἀγνωστοῦ καὶ σερόντανε στὰ πόδια του καὶ τρεμόπαιζε κιτρινωπὸ ἐκεῖ στὴν ἄκρη τοῦ νεροῦ, ἡ Κλάρα σίμωσε πιὸ κοντὰ τὸν ἀγνωστο καὶ τοῦ ἔπιασε τὸ χέρι.

Ἐκεῖνος δὲν κουνήθηκε· τὴν ἄφησε νὰ τὸ κρατᾶ, τὴν κοίταξε στὰ μάτια καὶ τὴ ρώτησε :

«Πῶς σὲ λένε;»

Ἡ Κλάρα εἶπε τὸνομά της.

Κι' ὁ ἀγνωστος κοιτάζοντάς τὴν πάντα τῆς εἶπε :

«Δὲν εἶσαι σύ».

Ἡ Κλάρα τέντωσε τὰ μάτια.

«Δὲν εἶσαι σύ, τῆς μοιάζεις μόνο. Τῆς μοιάζεις στὴν ἀσκημιὰ—»

Ἡ Κλάρα ἔκαμε νὰ τραβήξει τὸ χέρι της, μὰ ἐκεῖνος τὸ κράτησε.

«— Τὰ ἴδια χρεμασμένα χεῖλη, τὰ ἴδια τάχαμνά, τὰ κοκαλιάρικα τὰ μάγουλα, τὰ πεταμένα ὄξω· τὰ ἴδια τὰ μικρά, τὰ χρώμα, τὰ λαμπὰ τὰ μάτια, τὸ ἴδιο τὸ καμπουριασμένο τὸ κορμί. Εἶτανε ἡ πιὸ ἀσκημη καὶ κείνη ἀπ' ὅλες. Κανεὶς δὲν τὴν κοίταζε, κανεὶς δὲν τῆς μιλοῦσε, κανεὶς δὲν τὴν ἀγάπησε. Οἱ ἀνθρώποι δὲν μποροῦνε νὰ δοῦνε τὴν ψυχὴ. Καὶ κείνη εἶχε καλὴ ψυχὴ. Δὲ μίλησε ποτέ, δὲ γέλασε ποτέ μὲ μένα ἐκείνη. Καθότανε μοναχὴ στὴν ἄκρη, μαζεμένη, καὶ κοίταζε βουβή, σὰν πάρδαλη ἀπὸ τὸ κλουβί, τίς ἄλλες, πού γελοῦσανε μὲ μένα. Ἐκεῖνη δὲν ἔμοιαζε μὲ αὐτές, δὲν ταίριαζε μὲ αὐτές, δὲν ταίριαζε στὸν κόσμο. Γι' αὐτὸ τὴ σκότωσα».

Ἡ Κλάρα τινάχτηκε, μὰ ὁ ἀγνωστος δὲν τῆς ἄφησε τὸ χέρι.

«Τὴν ἀγαποῦσα καὶ τὴ σκότωσα», ξακολούθησε, «μὰ μὴ φοβᾶσαι, ἐσὲ δὲ σ' ἀγαπῶ. Ἐσὺ δὲν εἶσαι κείνη, ὅπως φαντάστηκα σὰ σὲ εἶδα πρώτη φορά. Νόμισα πὼς πέρασε ἡ ψυχὴ της σὲ σένα, πὼς ἀναστήθηκε σὲ σένα, πὼς ξαναῆρθε στὴ ζωὴ μὲ σένα. Μὰ ὄχι, ἐσὺ δὲν εἶσαι κείνη. Ἐσὺ τρέμεις. Ἐκείνη δὲν ἔτρεμε. Ἐπέπλεξε μόνη τὰ μαλλιά καὶ μοῦ τᾶδωσε στὸ χέρι. Μοῦ τᾶδωσε καὶ τῆς τὰ πέρασα γύρω στὸ λαιμὸ θηλιά, τράβηξα, ἔσφιξα τὴ θηλιά γερά καὶ τὰ μάτια της, τὰ μικρά τὰ μάτια της ἀνοῖξαν πλατιά στὸ χάος, τενωθήκανε πόρτες ὀρθάνοιχτες στὴν ἀβυσσο· σὰν πλάκες σμάλτο ἀσπροφεγγίσανε τὰ χρώμα τὰ μάτια, σὰν αἰμοστάλαχτα ρουμπίνια ἀστράψανε τὰ λαμπὰ τὰ μάτια. Τρόμαξα καὶ τῆς σκέπασα τὸ πρόσωπο. Ἔβλεπα μόνο τὸ γυμνὸ κορμί. Παίζανε φέγγη χλωμοκίτρινη, ἀχνορόδινα κι' αὐτοῦ, πνιγόντανε ἀσπρογάλαζιες, πρασινωπές, θαμπόχρυσες ἀναλαμπές. Πῶς πνιγούνται μουντὰ μιά μέρα θαμπερὴ τὰ χρώματα στὸ φίλντισι, πὼς τρεμοφέγγει ἐκεῖ στὰ νερά τὸ λευκὸ φεγγάρι, πού τρυπᾶ τοὺς κλάδους— ἔτσι ἔφεγγε μπροστὰ μου τὸ γυμνὸ κορμί».

Ἡ Κλάρα κοίταξε στή λίμνη, ὅπου ἔδειξε τὸ χέρι του. Τὰ νερά εἴτανε σκοτινά, φεγγάρι δὲ φαινότανε· μόνο στήν ἄκρη, ἐκεῖ μπροστά, θαμπότερε μὴ λάμψη τοῦ φαναριοῦ κίτρινωπῆ.

«Γιατὶ τὴ σκοτώσα γυμνή», ξακολούθησε ὁ ἄγνωστος· «γυμνώθηκε σὰν εἶδε πὼς τὴν ἤθελα γυμνή κ' ἔπεσε στὸ κρεβάτι. Ἐσὺ δὲ θέλεις, ἐσὺ δὲ λύνεις μόνη τὰ μαλλιά—»

Ἐφερε τὸ χέρι του στὸ λαιμὸ της, σὰ νὰ ἤθελε νὰ τῆς ξεθι-
λκώσει τὴν τραχηλιά.

Ἡ Κλάρα ξανατινάχτηκε.

«Μὴν τρομάζεις· δὲ σὲ θέλω ἐσένα», εἶπε ὁ ἄγνωστος καὶ κατέβασε τὸ χέρι. «Ἐκεῖνη ἄφησε καὶ τὴ γύμνωσα κ' ἔπεσ' ἔτσι στὸ κρεβάτι. Δὲν τὸ μόλυνα. Σκέπασα τὸ γυμνὸ κορμί της, γιατί μὲ τρομάξε κι' αὐτὸ ὅπως ἔφεγγε. Τῆς φίλησα μόνο τὸ χέρι, πού κρεμότανε κάτω ἀσκέπαστο. Εἴτανε τόσο μικρὸ, τόσο ἀπαλὸ τὸ χέρι της. Τὸ δικό σου εἶναι ἀσκημο, δὲν τὸ φιλῶ. Τραχύ, πλατύ, κακοπλασμένο. Δὲν εἶσαι κείνη ἐσύ, δὲν ξαναβγῆκες ἀπὸ τὸ κίτρινο νερό, πού πῆγα καὶ τὴν ἔρριξα γιὰ νὰ μὴν τῆς δεῖ κανένας ἄλλος τὸ γυμνὸ κορμί. Δὲν εἶσαι σύ, τῆς μοιάζεις μόνο. Ἐσὺ δὲ θέλεις νὰ πεθάνεις, δὲ θέλεις νὰγαπήσεις, δὲν μπορεῖς— Ἡ θέλεις; Λέγε!»

Ἐμεινε κρατώντας, σφίγγοντας δυνατὰ τὸ χέρι της.

Ἡ Κλάρα ἔσκυψε τὸ πρόσωπο. Δὲν μπορούσε νάντικρῦζει τὸ δικό του, δὲ βαστοῦσε νὰ βλέπει τὰ μάτια του, πού ἀστράφτανε μεγάλα, μαῦρα, κρύα κάτω ἀπὸ τὸ κίτρινο τὸ φῶς.

Σὲ λίγο ἔνοιωσε πὼς τῆς ἄφησε τὸ χέρι κι' ὅταν τόλμησε καὶ ξανασήκωσε τὴν ὄψη, ὁ ἄγνωστος εἶχε χαθεῖ.

Τὴν ἄλλη μέρα, σὰ γύριζε τὸ βράδι σίτι της, δὲν ἄκουσε πίσω της τὸ βῆμα του. Καὶ σὰ βγῆκε στὸ παράθυρο, δὲν τὸν εἶδε νὰ στέκει ἀντίκρι, νὰ περιμένει. Περιμένε, περιμένε κι' αὐτή· δὲ φάνηκε. Ὑστερα κατέβηκε στὸ δρόμο καὶ δίχως νὰ τὸ νοιώσει βρέθηκε στὸ πάροχο καθισμένη ἐκεῖ στήν ἄκρη τοῦ νεροῦ. Ἐμεινε ὥρες μόνη, ἀσάλευτη, σκυφτή, βουβή. Ὁ ἄγνωστος δὲν ἦρθε. Ἀμα ὅμως σηκώθηκε νὰ φύγει καὶ μπῆκε στὸ στενὸ σκοτινὸ μονοπάτι, τότε τῆς φάνηκε πὼς ἄκουσε νὰ σβῆνει σὰν ἀποπίσω της, σὰν ἀπὸ μακριὰ ἢ κοντά, ἢ σὰν ἀπομέσα της μονάχα ἓνα μακρὺ, τριζυμιστό, χαχανιστὸ ἄγριο γέλιο.

(Μόναχο, 1912)

ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Εἰς ἀδέξιον στιχουργὸν

ΚΑΒΑΛΑ εἰς τὸν Πήγασον σὲ βλέπω — ὠϊμένα!

Ἐτσι ἦσουν πάντα σύ: σκληρὸς στὰ ζῶα τὰ καῦμένα!

ΣΑΤΑΝΑΣ